

دوشنبه ۵ خرداد ۱۴۰۴ ● شماره ۸۷۴۹

irannewspaper ● irannewspaper.ir

صنعت و با تأمین برق کشورهای همسایه به عنوان صادرات آنها را بازگردانیم.

صادرات برق هم داریم؟ در حال حاضر در این حوزه بیشتر واردات داریم به طوری که از کشورهایی همچون ترکمنستان و ارمنستان برق وارد می کنیم و در حال ریزنی با جمهوری آذربایجان هستیم تا بتوانیم از آنها نیز برق دریافت کنیم، در خصوص صادرات باید بگویم مقدار خیلی کمی در بعضی ساعت‌ها مثلاً نیمه شب با برق مسازاد مواجه هستیم و برای اینکه بتوانیم هزینه واردات را تأمین کنیم اقدام به فروش برق به سایر کشورها می‌کنیم. البته این به شرطی است که آنها نیاز داشته باشند. در اغلب موارد آنها نیز در آن زمان‌ها نیاز به برق نداشته و از ما برق نمی‌خرند. اما در اوج مصرف مطلقاً ما این کار را نمی‌کنیم.

سرمایه‌گذاری در صنعت برق به مانی سخت خورده است. جالبش‌های اصلی شما در جذب سرمایه برای تولید برق چیست؟ طبیعی است که بخش خصوصی ریسک را نمی‌پسندد و تلاش می‌کند به حوزه‌ای که دارای ریسک است، وارد نشود. اما ما باید بدبیریم که هرچه ریسک بیشتر می‌شود منفعت آن نیز افزایش می‌یابد. در حال حاضر متأسفانه بازارهای موزای گاذبی وجود دارد که سودهای بی‌دردسری را برای سرمایه‌گذاران به همراه دارد. از همین رو اغلب این افراد تمایل دارند وارد آن بازارها شوند و بازارهای اصلی که نیاز به سرمایه دارد، بدون سرمایه‌گذار باقی می‌ماند. ما در حال تلاش هستیم تا جذابیت سرمایه‌گذاری را افزایش داده و ریسک‌های آن را مدیریت کنیم. برای اینکه بازار سرمایه‌گذاری برق ریسک کمتری را تجربه کند، تلاش کرده‌ایم همه اقدامات مربوط به سرمایه‌گذاری را قانونی کنیم به طوری که در این راستا مصوبه هیأت وزیران را دریافت کرده‌ایم تا تغییر وزیر مشکلی برای سرمایه‌گذاران ایجاد نکند.

در دولت قبلی اولویت قطعی برق با صنایع و کسب‌وکارها بود. این دولت به سمت بخش خانگی آمده؛ چرا این رویکرد رخ داده‌است؟ ما اولویت را به این شدت که شما گفتید تعیین نکرده‌ایم. اولاً بخشی از آن به استانداران واگذار شده که استانداران تشخیص بدهند چقدر قطعی برق داشته باشیم زیرا در هر استان بخش کشاورزی وجود دارد که با توجه به اینکه در حال حاضر کنیم به اندازه پروانه به بخش کشاورزی برق ندهیم. بنابراین مطلقاً قطع برق کشاورزی در اولویت نیست. برخی از کارگاه‌های صنعتی در محله‌ها وجود دارد که برق آنها در منبع تغذیه آنها با بخش خانگی یکی است. بنابراین از الگوی خانگی برای آنها پیروی می‌شود. در حال حاضر صنایع در اولویت قطعی نیستند و دولت تلاش می‌کند برق این بخش را تأمین کند. از سوی دیگر برخی از صنایع بر اساس ماده ۴ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق باید خودانگا شوند.

علاوه بر برق، مشکلاتی نیز در حوزه آب وجود دارد. از جمله اینکه بازچرخانی آب یکی از ابزارهای نجات‌بخش برای مدیریت بحران آبی است. چرا هنوز استفاده از پساب جایگزین آب متعارف نشده‌است؟ بازچرخانی آب از جمله اقداماتی است که هم در قانون و هم در برنامه وزارت نیرو به آن تأکید شده است و این امر جزو برنامه‌های ماست. اما این کار نیز نیازمند سرمایه‌گذاری است و از همین جا اعلام می‌کنم سرمایه‌گذاران و صنایعی که حاضر هستند پساب دریافت کنند در اولویت کارهای ما قرار دارند. در حال حاضر خیلی از پساب استفاده می‌شود اما ۱۰۰درصد آن مورد استفاده قرار نمی‌گیرد زیرا برای شرب و کشاورزی اصلاً کاربردی ندارد و آن را تنها در محیط زیست و... قرار می‌دهیم.

برای مشاهده فیلم گفت وگو، لطفاً بارکد روبرو را اسکن کنید

در حالی که امروز جمعیت کشور ۲/۵ برابر بیشتر شده و ۹۵ هزار مگاوات نیروگاه داریم اما هنوز با کسری برق مواجه هستیم. این امر به آن معنا است که با وجود اینکه تولید رشد می‌کند اما سرعت رشد مصرف بیشتر بوده و این میزان تولید، پاسخگوی مصرف نیست. نتیجه این بازار این شد که در حوزه فناوری برق خیلی رشد کند

در دولت قبلی اولویت قطعی برق با صنایع و کسب‌وکارها بود. این دولت به سمت بخش خانگی آمده؛ چرا این رویکرد رخ داده‌است؟

ما اولویت را به این شدت که شما گفتید تعیین نکرده‌ایم. اولاً بخشی از آن به استانداران واگذار شده که استانداران تشخیص بدهند چقدر قطعی برق داشته باشیم زیرا در هر استان بخش کشاورزی وجود دارد که با توجه به اینکه در حال حاضر کنیم به اندازه پروانه به بخش کشاورزی برق ندهیم. بنابراین مطلقاً قطع برق کشاورزی در اولویت نیست. برخی از کارگاه‌های صنعتی در محله‌ها وجود دارد که برق آنها در منبع تغذیه آنها با بخش خانگی یکی است. بنابراین از الگوی خانگی برای آنها پیروی می‌شود. در حال حاضر صنایع در اولویت قطعی نیستند و دولت تلاش می‌کند برق این بخش را تأمین کند. از سوی دیگر برخی از صنایع بر اساس ماده ۴ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق باید خودانگا شوند.

علاوه بر برق، مشکلاتی نیز در حوزه آب وجود دارد. از جمله اینکه بازچرخانی آب یکی از ابزارهای نجات‌بخش برای مدیریت بحران آبی است. چرا هنوز استفاده از پساب جایگزین آب متعارف نشده‌است؟ بازچرخانی آب از جمله اقداماتی است که هم در قانون و هم در برنامه وزارت نیرو به آن تأکید شده است و این امر جزو برنامه‌های ماست. اما این کار نیز نیازمند سرمایه‌گذاری است و از همین جا اعلام می‌کنم سرمایه‌گذاران و صنایعی که حاضر هستند پساب دریافت کنند در اولویت کارهای ما قرار دارند. در حال حاضر خیلی از پساب استفاده می‌شود اما ۱۰۰درصد آن مورد استفاده قرار نمی‌گیرد زیرا برای شرب و کشاورزی اصلاً کاربردی ندارد و آن را تنها در محیط زیست و... قرار می‌دهیم.

علاوه بر آن اعلام کرده‌ایم مردم می‌توانند با تسهیلاتی که در نظر گرفته‌ایم برای منزل خود پیل خورشیدی دریافت کرده و در پشت

راه و کژراهه برق

وزیر نیرو در گفت و گو با «ایران» تأکید کرد: مسیر کنونی تولید و مصرف برق قابل تداوم نیست

گفت و گو
 حدیث حدادی خبرنگار

به خوبی پیش برود...» برای سال آینده، «قطعی برق کاهش پیدا کند»، حالا چگونه قرار است این اتفاق نیفتد؟ «شرایط اقلیمی مساعدتر شود، درخواست‌های مالی وزارت نیرو محقق شود و برنامه‌ها بموقع اجرا شوند». گفت‌وگو با وزیر نیرو که به اتمام می‌رسد، او دقایقی همچنان صحبت می‌کند و از این می‌گوید که شرایط قیمت‌گذاری برق باید تغییر کند و با شرایط کنونی نمی‌توان به اصلاح این وضعیت امیدوار باشیم. به هر حال، ما در آستانه تاپستانی داغ هستیم و این گفت‌وگو نیز به مسأله برق و کمبود آن می‌پردازد.

شایعاتی شده بود که در تابستان وضعیت وخیم‌تر خواهد بود اما آقای علی‌آبادی می‌گوید که برنامه‌هایی در دست اجرا هست که پس از اتمام تعمیر و نگهداری نیروگاه‌ها و بازگشت آنها به چرخه تولید، از بحران عبور کنیم. او در نهایت از ما می‌پرسد: «فکری کنید چرا آنقدر ماینر در ایران فعالیت دارد؟ چون برق ارزان است و نسبت به قیمت جهانی قیمت پایین تری دارد. این درست نیست و باید اصلاح شود.»

نیروگاه برق آبی، بویژه حوضه سد‌های زنجیره‌ای کارون بزرگ و همچنین ذخیره‌سازی آب در سدها و حداقل تولید در ماه‌های غیر پیک (متناسب با نیاز آبی پایین دست)، انتظار می‌رود با لحاظ افزایش راندمان نیروگاه‌ها، با بهره‌برداری در حداکثر توان و همچنین تنظیم آب و حتی امکان تولید در زمان‌های پیک شبکه برق، در دوره اوج بار مصرف تابستان سال جاری حداقل به میزان تابستان سال گذشته انرژی تولید شود.

دریاره ۱۴ مگا پروژه‌ای که وزارت نیرو تعریف کرده، توضیحاتی می‌دهد؟ این پروژه‌های بزرگی که تعریف شده، بجز دو مورد که مربوط به اقدامات اقتصادی همچون جذب سرمایه و جذب تأمین تسهیلات مالی است، سایر موارد ۱۲ اقدام فنی است که تاکنون حدود ۶۲۰۰ توجه به گرمای هوای زود هنگام در اردیبهشت ماه میزان مصرف افزایش یافت و حجم تولید به علت در تعمیرات بودن برخی نیروگاه‌ها کاهش یافته بود، به این دلیل در این ماه مشتریان، خاموشی‌های منظم را تجربه کردند.

با توجه به صحبت‌های مختلفی که در مورد پایان ناترازی در کشور شده است، بفرمایید نظر شما در این مورد چیست؟ من فکری می‌کنم اگر شرایط اقلیمی به تغییر چندان نکند، برنامه‌های ما مطابق پیش‌بینی حرکت کند و نیاز مالی که درخواست کرده‌ایم بموقع تأمین شود، برای سال آینده ناترازی و قطعی برق به حداقل برسد. این نیاز مالی و اعتبارات را به صورت وام درخواست کرده‌ایم و برنامه داریم از محل سوخت صرفه جویی شده، فروش به

می‌داد. این سؤال احتمالاً پرسش خیلی از مردمی باشد که این روزها با مشکل کمبود برق و بحران خاموشی‌ها روبه‌رو هستند که مختص بخش خانگی هم نیست و بسیاری از کسب و کارهای ریز و درشت و کارخانه‌های کوچک و بزرگ را درگیر کرده است. وزیر نیرو که البته قصدی هم برای مصاحبه نداشت؛ اما در نهایت زمانی را اختصاص به به‌سوالاتمان پاسخ داد و تلاش کرد ابهام‌های موجود در زمینه خاموشی‌ها و تولید برق را پاسخ دهد.

او معتقد است که «مسیر کنونی» که در حوزه برق در حال پیمودن هستیم، «قابل تداوم» نیست و باید «تغییر کند». می‌گوید که «سرعت رشد مصرف بسیار بیشتر از رشد تولید شده» و به همین دلیل «میزان تولید فعلی برق، برای مصرف کنونی کافی نیست.»

آقای علی‌آبادی یادآوری می‌کند که «زمانی که روی سندلی وزارت نیرو نشسته؛ کشور با کمبود ۲۰ هزار مگاوات برق روبه‌رو بوده» یعنی عددی معادل مصرف چند کشور! او همچنین وعده می‌دهد که «اگر همه چیز

عباس علی‌آبادی، وزیر نیرو، پیش‌بینیه فعالیت در یکی از مهم‌ترین ارگان طراحی و تولید تجهیزات صنعت نیروگاهی یعنی «مینا» را دارد. علی‌آبادی دانش‌آموخته کارشناسی و کارشناسی‌ارشد مهندسی مکانیک با گرایش تبدیل انرژی از دانشگاه صنعتی شریف و دانشگاه تهران و درجه دکترای مهندسی مکانیک از دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی با گرایش کنترل بوده است.

از جمله برنامه‌های او حسین تصدی معاونت امور برق وزارت نیرو، استفاده از نیروگاه‌های تجدیدپذیر، واقعی کردن قیمت برق و تکمیل نیروگاه‌های نیمه‌تمام بود. او در مقام معاونت نیرو، اعلام کرده بود به دلیل عدم مشارکت بخش خصوصی ایران در ساخت نیروگاه، دولت در امر ساخت نیروگاه فعال خواهد شد.

علی‌آبادی، هفته گذشته با حضور در مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی «ایران» از نزدیک با فرآیند تهیه و تولید روزنامه آشنا شد و از بخش‌های مختلف مؤسسه بازدید کرد؛ هرچند به یک سؤال پرتکرار هم که اکثر خبرنگاران ما مبنی بر این که خاموشی‌ها کی تمام می‌شود؟، پاسخ

یکی دیگر از اقدامات وزارت نیرو در خصوص افزایش توان، دستگاه‌های تجدیدپذیر را تا ۳۰ هزار مگاوات در برنامه‌های خود قرار داده که همین امسال فکر می‌کنم حدود ۷ هزار مگاوات آن محقق خواهد شد زیرا باید این حوزه تأمین مالی و مقدمات آن فراهم می‌شد که این اقدامات زمانبر بوده و به این سادگی‌ها امکان‌پذیر نیست.

خوشبختانه بسیاری از این موارد درحال حاضر برطرف شده است. به طوری که هم‌اکنون حدود ۴۰ درصد نسبت به سال گذشته انرژی تجدیدپذیر بیشتری تولید می‌کنیم. تصور می‌کنم طی دو ماه آینده این عدد تا ۲۰۰۰ مگاوات اضافه خواهد شد و تا پایان سال ما به برنامه ۷۰۰۰ مگاواتی خواهیم رسید.

به غیر از این موارد چه امتیاز دیگری به آنها می‌دهید؟ چون موانع مختلفی پیش روی احداث‌کنندگان انرژی‌های تجدیدپذیر وجود دارد.

ما کمک کرده‌ایم افراد بتوانند به منابع صندوق توسعه ملی به راحتی دسترسی پیدا کنند و شرایط را برای دریافت وام فراهم کرده‌ایم. اما یک مانع وجود دارد؛ اینکه از آنها وثیقه‌های سنگین درخواست می‌کنند. در کشورهای دیگر، خود پروژه را به عنوان وثیقه انتخاب می‌کنند اما متأسفانه در ایران چنین نیست. از همین رو ما در وزارت نیرو در تلاشیم تا این مشکل برطرف شود. من تصور می‌کنم در این حوزه گام‌های خوبی برداشته شده است، به طوری که در حال حاضر نزدیک به دو تا سه هزار مگاوات نیروگاه در دست احداث داریم.

علاوه بر آن اعلام کرده‌ایم مردم می‌توانند با تسهیلاتی که در نظر گرفته‌ایم برای منزل خود پیل خورشیدی دریافت کرده و در پشت

معمولاً روزنامه نگاران مصاحبه خود را با سؤالات آسان شروع می‌کنند و سپس سؤالات چالشی را می‌پرسند. اما من می‌خواهم برعکس عمل کنم و یک سؤال مهم که در میان مردم و کسبه و فعالان اقتصادی هم پرتکرار شده مطرح کنم:

اینکه شرایط خاموشی‌ها و قطع منظم و نامنظم برق تا کجا ادامه خواهد داشت؟

من هم به عنوان یکی از افراد این جامعه با این موارد مواجه هستم و این امر موضوع جدیدی نیست زیرا از زمانی که یادم می‌آید با این مشکل مواجه بوده‌ایم. علت این است که با یک تفکر قابل نقد در حال ادامه دادن هستیم. در حالی که از حدود ۷۰۰۰ مگاوات سرمایه‌گذاری در حوزه تولید برق در سال ۵۷ آغاز کردیم و در حال حاضر به ۹۵ هزار مگاوات رسیده‌ایم، هنوز این پدیده وجود دارد.

بر اساس آمار اطلاعات توانیر و مرکز آمار ایران در سال ۱۳۵۷ حدود ۷ هزار مگاوات نیروگاه وجود داشت. در حالی که امروز که جمعیت کشور ۲/۵ برابر بیشتر شده و ۹۵ هزار مگاوات نیروگاه داریم اما هنوز با کسری برق مواجه هستیم. این امر به آن معنا است که با وجود اینکه تولید رشد می‌کند اما سرعت رشد مصرف بیشتر بوده و این میزان تولید، پاسخگوی مصرف نیست. نتیجه این بازار این شد که در حوزه فناوری برق خیلی رشد کند.

من به عنوان کارشناس نه به عنوان وزیر، تصور می‌کنم که این راه، مسیر خیلی درستی نیست زیرا تا زمانی که قیمت برق خیلی کمتر از قیمت جهانی باشد، آسیب فراوانی به صنایع و کسب و کارهای انرژی‌بر کشور ما وارد خواهد شد. به طور مثال چرا ماینرها در حال حاضر وارد کشور ما شده و روزانه حجم بالایی از برق صرف استخراج کریپتوها می‌شود. من معتقدم توسعه اقتصادی باید بر مبنای مزیت‌ها باشد. انرژی نیز می‌تواند یکی از مزیت‌های کشور ما محسوب شود اما چقدر؟

در مورد ماینرها... برخی دیدگاه‌های کارشناسی هست که معتقدند اگر ۲۴ ساعت برق کارخانه یا محل زندگی یا هر جای دیگری را تحت نظر بگیریم، ماینرها قابل شناسایی هستند زیرا مصرف برق خیلی بالایی دارند. بنابراین می‌توانیم با افرادی که این کار را انجام می‌دهند، برخورد کنیم.

خب چرا اجازه دادیم به این نقطه برسند و از فعالیت آنها جلوگیری نکرديم؟

از زمان ورود به وزارت نیرو تاکنون موفق به کشف ۲۴۸ هزار ماینر شده‌ایم. متأسفانه هنوز ماینینگ غیرمجاز جرم‌انگاری نشده و افراد متخلف صرفاً جریمه می‌شوند. میزان جرایم هم به اندازه‌ای است که با ماینینگ دوباره قابل جبران است.

سال قبل پیش‌بینی شده بود که امسال میزان مصرف افزایش خواهد داشت و فاصله تولید از مصرف نیز بیشتری شود. چرا اقدام پیشگیرانه‌ای از این کسری صورت نگرفت؟ بخش خصوصی اظهار می‌کند می‌تواند این مشکل را ظرف دو سه سال حل کند اما می‌گویند دولت اجازه ورود نمی‌دهد! این درست است؟

در حال حاضر سیاست ما در وزارت نیرو بر اساس اعلام‌ها و مصوبه هیأت وزیران بر این است که از بخش خصوصی دعوت به همکاری کرده‌ایم. علاوه بر آن اقداماتی برای جذاب کردن محیط کسب و کار نیز صورت گرفته است، به طوری که برای کسانی که در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر سرمایه‌گذاری کنند، اجازه صادرات برق و خودمصرفی صادر می‌شود زیرا این نیروگاه‌ها سوختی از کشور دریافت نمی‌کنند. اما اگر قرار باشد نیروگاهی ساخته و برق از آن دولت دریافت کند، برای صادرات باید مقررات جدیدی وضع کنیم. از سوی دیگر می‌تواند برق تولیدی از این نیروگاه‌ها را در بورس سبز یا بازار آزاد به فروش برساند.

با توجه به اینکه شرایط مناسبی برای حضور بخش خصوصی در حوزه برق درنظر گرفته‌ایم، در حال حاضر ۷۸ هزار مگاوات متقاضی برای اخذ امتیاز احداث نیروگاه در کشور وجود دارد و تاکنون ۲۸ هزار